ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಪುಟ್ಟಪರ್ತಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮಳೆಗಾಲ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ನಿಮಗೆ ಕಾಣಿಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಇದಕ್ಕೆ 'ಹೈ ಲೆವಲ್ ಕಾನ್‌ವೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ?

†ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಜ್ ಕಟ್ಟಿ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ, ಆಗಿನ ರೋಕೋಪ ಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಪುಟ್ಟಪರ್ತಿ ಗ್ರಾಮದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ಲಾನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ, 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದ ಅನುಕೂಲವಾದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ.—3 ವರ್ಷದಿಂದ ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ನಿಜ, ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Development of Tourism in State

860. Smt.. NAGRATHNAMMA HIREMATH (Gandhinagara).—

Will the Minister for Transport be pleased to state :—

(*a*) the measures taken by Government to improve Toursim in the State ;

(*b*) whether Government would take a decision to almalgamate Tourism and Information Department ;

(*c*) whether they have contemplated to take any action to constitute a Committee consisting of non-officials and officials concerned to advise Government and to extend co-operation on measures to be undertaken to develop Tourism ?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—

(*a*) The State Government has taken the following steps to improve and also to give a fillip to the development of tourism in the State :—

1. Construction of Tourist Homes in places of tourist importance and in some places canteens ;

2 Arranging visits to the State by prominent travel agents, writers, etc.;

3 Close liaison with travel agents, tour operators and hoteliers ;

4 Publication of Tourst literature including folders and maps ;

5 Introducing short courses for training of guides.

(*b*) This has already been done and the Tourist Section is now working as an integral part of the Information Department and the Department has been re-designated as the Department of Information and Tourism.

(*c*) Yes. Government are already contemplating to reconstitute a High Power Committee consisting of both official and Non-official Members to advise Government on the measure to be taken to develop Tourism in all its aspects.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 1, 2, 3ರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಪಾಹಾರ ಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹೋಟೇಲುಗಳವರೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಾಹಾರಗೃಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕವರೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಯಾವಾಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri MOHAMED ALI.—Sir, so far as the Tourists are concerned they are already there. We have provided facilities of accommodation and transport. We want to create tourist centres in many important historic places and other places of architectural beauty which attract foreign tourists and also other tourists.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಇನ್ನು (ಬಿ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಸಲಹೆ ನೀಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪುನಃ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ?

Sri MOHAMED ALI.—The question of reconstituting a Committee is under the consideration of the Government and the Government will be able to reconstitute it very soon.

Sri SIDDIAH KASHIMATH:—May I know the names of Centres opened for training of guides ?

Sri MOHAMED ALI.—Arrangements are made for training of guides in the Bangalore City.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—May I know whether the Government is thinking of forming a Corporation of Tourism and Information ?

Sri MOHAMED ALI.—There is a proposal before the Government and it is under active consideration of the Government.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಬಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಯಾರೋ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಬಂದು ತಂಗತಕ್ಕ ನಂದೀಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ದಿನವಹಿ ಬರತಕ್ಕ ಬೇಲೂರು-ಹಳೇಬೀಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿ ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣವೇನು ?

Sri MOHAMED ALI.—It has come to my notice that roads leading to Halebid are not in very good condition. A few months back when I visited Hassan, I discussed the matter with the Minister for P. W. D. and I have suggested that P. W. D. may improve the roads. A Guest House has been constructed at Halebid. There is a proposal to construct Pavilion at Belur. Apart from this there is much scope for improvement and for providing facilities for tourists. But for want of funds, the Government is not in a position to take up the other schemes immediately.

Sri M. S. KRISHNAN.—In answer to(*a*) you have stated that steps have been taken in order to have close Liaison with travel agents, tour operators and hoteliers. Has it not come to the notice of the Government that most of the Travelling Agents are racketeers ? Will the Government consider that it is not worthwhile inviting those people for the development of toursim in the State ?

Sri MOHAMED ALI.—The travelling agents that has been mentioned in the answer are for international tourists and not the local tourists.

2-00 P.M.

Smt. K. S. NAGARATHNAMMA.—What is the minimum qualification required to train those guides and how many guides are trained at a time ?

Sri MOHAMED ALI.—I do not have the details. Some graduates have undergone this training.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ್.—ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವು ದರಿಂದ, ಅಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri MOHAMED ALI.—Yes. Suggestion will be considered.

Amount spent on Relief Works in Chickmagalur District

897. Sri HANJI SHIVANNA (Tarikere).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) the taluks of Chickmagalur District that have been declared as scarcity areas ;

(*b*) the taluks wherein amount has been spent for relief works together with the amount spent in each taluk ;

(*c*) out of this amount the amount spent in each taluk for irrigation works ?